

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Valja mesečne prejemne
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Pošta število račun št. 11.400

Konec dovčerajsnje Nemčije

DIKTAT IN TEROR NARODNIH SOCIALISTOV.

Dogodki v Nemčiji se razvijajo natanko tako kakor smo predvidevali. Ponavlja se to, kar se je dogajalo v Italiji prve tedne in mesece po fašistični revoluciji, po znanem pohodu na Rim. Hitlerjevci niso učenici Italijanov samo po besedah, marveč tudi po dejanjih, v nekaterih stvareh jih pa celo prekašajo. Čim je postal Adolf Hitler državni kancelar in čim je njegova vlada dobila pri volitvah absolutno večino, so njegovi ljudje pričeli besno akcije proti vsem, ki so se upali ali bi se utegnili upreti. Prvi so prišli seveda na utegnili upreti. Prvi so prišli seveda na utegnili upreti. Prvi so prišli seveda na utegnili upreti.

Te zastave z znamenjem, ki pomeni nemškimi narodnim socialistom isto kar italijanskim fašistom liktorski sveznji s sekro, so bile na razobešene tudi na vseh državni, deželni in samoupravnih poslopih. Dežele, ki so imele vlade opozicionalce, so dobile komisarje ali pa padalni oddelki so zasedli poslopja teh vlad, ministre odstavili ali celo aretirali in zaprli. Isto so storili in občinski odbori in župani, samo da so v občinah nastopali še bolj nasilno, uporabljali orožje in nekatere funkcionarje ranili ali pa celo ubili. Tako so postali neomejeni gospodarji v zveznih državah in mestnih občinah. Padla je celo Bavarska, tista ponosna in neuklonljiva Bavarska, ki je preko 1000 let čuvala ljubosumno svojo samostojnost in potem federativno avtonomijo. Žnje so prešle v roke narodnih socialistov tudi ostale južnonemške katoliške zvezne države. Nad vsa Nemčijo od severa do juga ter od vzhoda do zahoda vtrajajo sedaj hitlerjevske zastave. Nemški fašizem triumfira.

Toda teror, ki je bil začetek zgoraj, se je razširil tudi na spodaj. Kakor nekoč italijanski fašistični skvadrini, tako terorizirajo sedaj nemški napadalci vse prebivalstvo, ki se noče brezpogojno vdati

novemu režimu. Poročila iz Nemčije so vsak dan polna novic o novih nasiljih. Noži, samokresi in bombe govore svojo krvavo pesem. Število pretepenih in ranjenih dosega tisoče, težko ranjenih stotine, ubitih pa tudi ni malo. Teror pa ni uporabljeno samo proti levčarskim in desnničarskim marksistom, temveč tudi proti Židom ter celo centromovcem. Napadalci so demolarali nešteto židovskih trgovin, gostiln in industrij. Po nekem poročilu je postalo tako brez posla že okoli 25.000 nemških Židov. Pri akciji proti centromovcem se pa ne ustavljajo niti pred duhovniškimi suknjami. Brutalna sila je postala edini zakon. To pa ni čudno, saj je sam minister Göring dejal na javnem shodu, da so komunisti in Židje brezpravni, postavljeni izven zakona. To se pravi, da jih napadalci lahko brez strahu pred kaznijo mučijo in ubijajo.

Slika, ki jo je ustvaril v Nemčiji Hitlerjev fašizem, je grozotna in meče skrajno temno senco na vso evropsko kulturo in civilizacijo. In pričakovane odpora ni nikjer! Razorožitev opozicije, zlasti komunistov in socialnih demokratov, se je izvršila tako previdno po sistemu in tako temeljito, da je bila tedaj, ko se je pričel odkrit teror, tudi že vsaka misel na protiakcijo nemogoča. Prav to pa nam potrjuje, kako zelo so se motili tisti, ki so zatrjevali, da Nemčija ni Italija in da zato fašistična revolucija ne bo mogla biti izvedena brez usodne državljanske vojne. Te vojne ni nikjer in je tudi ne bo. Zanj je že dosti prepozno. Opozicija se je nemo uklonila in poskrila, čuvati moré le še golo življenje, pa še to ne vedno. Mnogi beže iz domovine, zlasti komunisti in Židje. Prvi beže posebej v Rusijo, drugi na vse strani, kamor pač morejo. V dobrih 14 dneh je dosegla nemška opozicionalna emigracija že lepo število tisočev. Primera z Italijo je torej v vsakem oziru popolna. V Nemčiji se dogaja točno tisto, kar se je v Italiji pred 10 leti, zato moremo z gotovostjo sklepati, da bo tudi nadaljni razvoj potekal paralelno. Dovčerajsnje Nemčije ni več — s tem moramo računati hote ali nehoti!

Občinske volitve v Prusiji

VOLILNA UDELEŽBA MNOGO MANJŠA. HUD PORAZ KOMUNISTOV IN SOCIALNIH DEMOKRATOV. — RAZMERJE V BERLINU.

BERLIN, 13. marca. Včeraj so se vršile po vseh mestih Prusije volitve za mestna občinska zastopstva. Vlada je polagala na te volitve veliko važnost ter je bil angažiran ves vladni aparat v borbi za občinske mandate. Kljub vsemu naporu vladnih strank pa je ni bilo mogoče spraviti toliko števila volilcev pred žare, ker je časovna razdalja med zadnjimi gigantskimi volitvami še nekoliko prevelika in se je lotila volilcev razumljiva otopelost. Narodnim socialistom pa je kljub relativnemu zmanjšanju števila volilcev uspelo pridobiti skupno s Hugenbergom in Papenom absolutno večino malone v vseh pruskih mestih, edino v Dortmundu in v Aachenu je mogoča večinska kombinacija samo s pomočjo centroma. Socialni demokrati in komunisti so utrpeli včeraj naravnost katastrofalne izgube. Karakteristično je vsekakor, da so zlasti narodni socialisti prodrli v delavska mesta. V Berlinu je glasovalo to pot samo 2.600.000 volilcev, v nevelo znašalo število od-

danih glasov 2.900.000. V zvezi s tem beležijo relativno najmanjšo izgubo narodni socialisti, največjo pa komunisti. V včerajšnji volilni borbi so izgubili marksisti nad 200.000 glasov.

BERLIN, 13. marca. Pri včerajšnjih volitvah v občinski zastop Velikega Berlina je bilo oddanih 2.672.050 glasov, prejšnjo nedeljo pa 2.982.043. Narodni socialisti so dobili 985.243 (v nedeljo 1.032.342), socialni demokrati 565.943 (647.892), komunisti 499.847 (729.902), centrum 119.939 (148.382) in skupina Hugenberg-Papen 311.302 (326.967) glasov.

SKLICANJE NEMŠKEGA PARLAMENTA.

BERLIN, 13. marca. Včeraj je bilo dostavljeno poslancem vabilo k otvoritvi državnega zbora, ki bo v torek 21. t. m. ob 17. uri. Poslanci komunistične stranke vabil k otvoritvi seje niso prejeli. Pruski deželni zbor se bo pa sestel 22. t. m. ob 14. uri. Tudi za pruski deželni zbor komunistični poslanci niso dobili vabil.

Brezupen položaj razorožitvene konference

TEKOČI TEDEN ODLOČILNEGA PO MENA. MOŽNOST SPORAZUMA BREZ NEMČIJE IN ITALIJE. POLOŽAJ OD L. 1914. ŠE NI BIL TAKO NEVAREN. — UPANJE NA USPEH JE SKRAJNO MINIMALNO.

PARIZ, 13. marca. Po mnenju francoskega tiska bo tekoči teden za ženevsko razorožitveno konferenco odločilnega pomena. Gre sedaj za to, ali je mogoča provizorična rešitev z vključno splošnimi razorožitvenimi principi in brez podrobnosti, nakar bi bila konferenca za daljšo dobo odgodena. Za odgoditev razorožitvene konference brez točne ugotovitve materialnih razorožitvenih norm se zavzemajo Francija, Anglija, Poljska in mala antanta, dočim vztrajata Nemčija in Italija na tem, da se razorožitvena konferenca ne sme raziti prej, preden ne bo sklenjena razorožitvena pogodba, ki bo točno določala oborožitvene omejitve. Tako nastajata v Ženevi čisto jasno dve fronti. Pertinax piše v »Echo de Paris«, dani izključeno, da bo dosežen med Francijo, Anglijo, Ameriko in manjšimi skupinami držav provizorični razorožitveni sporazum in bosta tako Nemčija in Italija postavljeni pred gotovo dejstvo: ali pristaneta na ta sporazum ali pa ostaneta izven njega.

PARIZ, 13. marca. Iz Londona poročajo: Listi, med njimi v prvi vrsti »Sunday Times«, enodušno izražajo mnenje, da od leta 1914. dalje Evropi še nikoli

ni pretila tako velika nevarnost, kakor sedaj. »Observer« naglašja, da je na razorožitveni konferenci nemogoča vsaka stvarna razprava in da je edini izhod iz sedanlega položaja ta, da se konferenca odgodi na nedoločen čas, da bi se na ta način dala priložnost razburjenim duhovom, da se pomirijo. List pravi dalje, da je ves današnji problem v tem, da je treba poiskati rešitev, kakor bi mogla konferenca pozneje nadaljevati svoje zasedanje.

PARIZ, 13. marca. Razpravljajoč o zadnjih dogodkih v Ženevi piše Pertinax v včerajšnjem »Echo de Paris« med drugim naslednje: »Sklepamo, da ni mogoče najti sredstva, s katerim bi se dala rešiti razorožitvena konferenca, razen če Francija kapitulira. Širilo se vesti, da sta francoska ministra skušala predvčerajšnjim doseči pri Macdonaldu obljubo, da ne bo zahteval nobene oslavitve francoske vojske, nakar jima je angleški premier izjavil, zavedajoč se silno nevarnega položaja v Evropi, da bo njuni želji skušal ustreči. Če bo torej Macdonald tudi dejansko držal svojo obljubo, je razorožitvena konferenca propadla.«

Strašne posledice potresa v Kaliforniji

POTRESNI SUNKI SE NADALJUJEJO. — SREDIŠČE KATASTROFE LONG BEACH. OGROMNO ŠTEVILO MRTVIH IN RANJENIH.

LOS ANGELES, 13. marca. Potresna katastrofa zavzema vedno večji obseg. Potresni sunki se neprestano ponavljajo. Mnoga poslopja, ki so bila ob prvem potresu le poškodovana, so se sedaj porušila. Najtežje je prizadeto mesto Long Beach, kjer ni ostala nepoškodovana niti ena hiša. Vodovodne in plinske cevi, elektrovodi, kanali itd. so pretrgani na mnogih krajih, tako da bo trajalo mesece in mesece, da bo vse popravljeno. V trgovskem okraju, ki je največ trpel, se ceni povzročena škoda na 25 milijonov

dolarjev. Vse bolnišnice so prenapolnjene. Stotine nevarno ranjenih so morali prepeljati v bolnišnice drugih mest. Skupna škoda se ceni na 400 do 500 milijonov dolarjev. Število mrtvih znaša 226, nevarno ranjenih pa je bilo 6432 oseb. Potresni sunki se bodo nadaljevali najbrže še nekaj tednov, ker so strokovnjaki ugotovili, da se prej ne bodo polegile in izravnale zemeljske plasti. Vlada je sestavila poseben odbor za obnovo porušeni provinc.

Nevarnost Dollfusovih načrtov za Evropo

PARIZ, 13. marca. V »Populaire« se bavi Rosenfeld s sedanjim kritičnim stanjem v Avstriji in piše: »Če bo avstrijska vlada svojo lahkomišelnost politiko nadaljevala in še nadalje izzivala s svojimi načrti o vpostavitvi monarhije, bi državljanska vojna v Avstriji ne bila le dogodek lokalnega pomena, temveč bi imela reperkusije tudi v vseh sosednjih državah. Zato je dolžnost velikih demokracij Anglije in Francije, da storita vse, da onemogočita Dollfusovo vlado pri ustvaritvi njenih usodnih načrtov. Anglija in Francija morata intervenirati v Budimpešti, da takomenovane iregularne čete ne bi prihiteli na pomoč helmwehrovcem, dalje pa bi morali obe velesili izpregovoriti zelo jasno in energično besedo tudi z Rimom, ki dejansko vodi avstrijsko politiko.«

Simbol fašizma nad Nemčijo

BERLIN, 13. marca. Državni predsednik maršal von Hindenburg je objavil naslednji razglas: »Danes, ko je v vsej Nemčiji razobešena stara črno-belo-rdeča zastava v počastitev naših padlih na pol droga, odreklam, da se

morata od jutri dalje pa do končnoveljavnje ureditve razobešati skupno stara črno-bela-rdeča zastava in pa hakenkreuzerski prapor. Ti zastavi združujeta v sebi slavno zgodovino nemške države in kreplji prepod nemškega naroda. Združeni naj posebjata moč države in pa notranje zedinjenje vseh nacionalnih krogov nemškega naroda. Na vojaških poslopih in ladjah se smejo razobešati samo stare bojne zastave.«

Konferenca Beneš-Boncour

ZENEVA, 13. marca. Šel francoske delegacije na razorožitveni konferenci, francoski zunanji minister Paul-Boncour je predsedničinim dolgo konferiral s predstavnikom male antante dr. Edvardom Benešem, češkoslovaškim zunanjim ministrom, takoj nato pa je imel konferenco še s poljskim zunanjim ministrom Beckom.

POTRES V BOSNI.

BANJALUKA, 13. marca. Včeraj zjutraj ob 4.25 je bil v Prijedoru občuten in zabeležen močnejši potres, ki je močno razburil še špeče prebivalstvo. Zaradi potresnega sunka je popokalo večje število šip v sredini mesta. Druge škode ni bilo.

Dnevne vesti

Lepa Masarykova proslava v Mariboru

Včeraj dopoldne je tudi Maribor vidno in na manifestanten način proslavil 83. rojstni dan velikega predsednika bratske Češkoslovaške republike Tomaža G. Masaryka. Ob pol 11. uri je bila prostorna dvorana tukajšnjega kina »Union«, ki jo je dal njen lastnik g. Gjurjo Valjak drage volje brezplačno na razpolago, nabito polna odličnega mariborskega občinstva, članov in prijateljev tukajšnje Jugoslovansko-češko slovaške lige, zastopnikov raznih društev, članov učiteljskih in profesorskih zborov mariborskih šol ter šolske mladine. Med odličnimi gosti sta bila tudi okrajni glavar g. Milan Makar in zastopnik mestne občine podžupan g. Rudolf Golouh z občinskim svetnikom g. Franjom Burešem.

Slavnost je otvorila češkoslovaška državna himna »Kje dom je moj«, ki jo je dvorana poslušala stojé, nakar je v daljšem govoru orisal skupno junaško zgodovino in vroče boje za osvobodjenje našega in bratskega češkoslovaškega naroda pred sednik mariborske JČ-lige odvetnik g. dr. Reisman, ki je v svojem nadaljnjem izjavljanju zelo nazorno naslikal vso veličino in pomen velikega Slovana, predsednika ČSR Masaryka. Ko je še razložil pomen besedila, sta bili reproducirani gramofonski plošči z znanim govorom Masaryka češkoslovaški mladini in njegova razlaga pojma demokracije. Ob zaključku je g. dr. Reisman še prav pristožno pozdravil navzočega kulturnega atašeja češkoslovaškega poslanstva v Beogradu g. Melča, ki je nato burno aklamiran v divni srbohrvaščini predaval ob spremljevanju mnogoštevilnih krasnih skioptičnih slik o slavni zgodovini češkoslovaškega naroda od začetka do današnjih dni.

Velesnimivemu predavanju, ki je bilo nagrajeno z glasnim priznanjem, sta sledila dva lepa filma o lepotah Visokih Tater in o šegah, navadah in resničnem življenju češkoslovaškega naroda. Filmsko predvajanje so spremljale razne arije iz čeških oper in druge tipične češke narodne melodije in pesmi. S tem je bila pristojna, skoraj dve uri trajajoča slovesnost zaključena.

Nov ravnatelj ljubljanske železniške direkcije. Za ravnatelja državnih železnic v Ljubljani je imenovan Josip Cugmus, referent prometnega ministristva; dosedanji ravnatelj ing. Makso Klodič pa je imenovan za ravnatelja direkcije državnih železnic v Subotici.

Ljubljanski škof dr. Rožman 50 letnik. Slovesno je včeraj proslavila ljubljanska škofija 50letnico knezoškofa dr. Gregorja Rožmana. Ob tej priliki so se poklonili jubilarantu zastopniki duhovščine in raznih katoliških organizacij.

O »Izsledkih najnovejših psihologije in vzgojnih vprašanjih« bo predaval v sredo 15. t. m. ob 20. uri v dvorani Ljudske univerze vseučiliški profesor dr. Karel Ozvald. Predavanje je v okviru posebne strokovnega cikla, ki ga prireja mariborska zveza mladih intelektualcev.

Ljudska univerza v Mariboru. Danes v ponedeljek 13. t. m. ob 20.15 pričetek mednarodnega cikla. Predava g. univ. prof. dr. Andrassy iz Zagreba o temi »Mirno reševanje mednarodnih sporov v preteklosti.«

Beda narašča. Kljub temu, da je zima že minila in da se bliža pomlad, narašča beda od dne do dne. Število brezposelnih se veča. Vse prizadevanje mestne občine mariborske in njenega socialnega urada ni moglo zaježiti vala brezposelnih in bede. Sredstva pomožne akcije, ki je dala za olajšanje tega gorja okrog milijon dinarjev, so že skoro izčrpana. Poleg pomožne akcije pa je izdatno podpirala brezposelno delavstvo tudi Borza dela. V mesecu januarju je borza izplačala okroglo 50.000 Din na podporah, tako da je za februar in marec zmanjkalo razpoložljivih sredstev. Brezposelnost narašča najbolj v železni in lesni industriji oziroma obrti. Le tekstilna industrija še ne pozna krize in riso mariborske tekstilne tovarne v zadnjem času reducirale svojega delavstva. Mogoče se bo sedaj, ko se bodo pričela razna dela, število brezposelnih nekoliko zmanjšalo in bo trenutno naraščajoča beda vsaj nekoliko popustila.

Izredni občni zbor Triglava v Mariboru

je bil včeraj v hotelu »Orel« v Mariboru ob ogromni udeležbi aktivnega dijaštva in starešin. Na dnevnem redu so bile obtožbe, ki so se v javnosti dvigale zopet delovanje Triglava v Ljubljani. Po vsestranskem pojasnjevanju ter živahni udeležbi starih in mladih govornikov, se je ugotovilo, da Triglav v Ljubljani ni kršil preizkušnih načel naprednosti, svobodomiselnosti in jugoslovanskega nacionalizma, kot jih predpisujejo pravila, pač pa je v mladeniški ekstremnosti ponovno storil nepremišljene korake. Sporazumno se je nato sestavila navedena resolucija, pri kateri so sodelovali člani vseh edinic. Ta resolucija se glasi: »Starešinsko društvo Triglava v Mariboru je na svojem izrednem občnem zboru v Mariboru dne 12. 3. 1933 skladno z jug. akad. društvu Triglav v Ljubljani, Zagrebu in Gradcu soglasno ugotovilo sledeče: 1. Triglav izjavlja, da hoče slej ko prej v smislu svojih pravil delovati na socialnem, kulturnem in posebno tudi v nacionalnem napredku vseh Jugoslovancev in v prvi vrsti Slovencev in storiti vse v procvit jugoslovanske države. 2. Ugotavlja, da se je izredni občni zbor izpremenil v enodušno manifestacijo triglavanske misli in da je vsa triglavanska družina složna in prežeta s prej označenimi idejami.

Proti redukcijam poročenih učiteljc. V soboto dopoldne je imelo učiteljsko društvo za Maribor, desni breg, zborovanje ob neobičajno veliki udeležbi v dvorani Nabavljalne zadruge na Rotovškem trgu. Zborovanje je poteklo zelo burno. Poleg poročil je bilo na dnevnem redu tudi aktu alno predavanje o težkočah današnjega gospodarstva. Predaval je šolski upravitelj g. Viktor Grčar. Po predavanju se je vnela dolgotrajna in ostra debata zaradi nameranih redukcij poročenih učiteljc v prid brezposelnim učiteljem in učiteljicam. Iz razpoloženja in iz govorov posameznih govornikov je bilo opaziti, da je velika večina proti vsaki okrnitvi. Ker je postalo ozračje preveč napeto, je predsednik g. Petrovič moral razpravo prekiniti in preložiti na prihodnje zborovanje. Ob zaključku so zborovalci odobrili nakazilo 1000 Din za brezposelne intelektualce.

Nenavadna operacija. Pretekli petek so pripeljali v tukajšnjo bolnišnico 34letnega posestnika Josip Zamudo od Sv. Marka niže Ptuj, ker je v spanju pogoltnil umetno zobovje, ki mu je obtičalo v goltancu. Bila je nujno potrebna operacija. Zdravniki so takoj operirali nenavadnega bolnika, ki mu je zaradi zadušenja pretila smrt.

Izgubljena delavska knjižica. V soboto popoldne je izgubil 46letni mesarski pomočnik Anton Čakš, pristojen k Sv. Štefanu v šmarnskem okraju, med potjo od Maribora do Pobrežja svojo delavsko knjižico, ki jo pa nujno potrebuje. Poštejni najditelj se naproša, da jo odda pri mariborski mestni policiji, ali pa pri orožnikih v Studencih oziroma na Tezmem.

Šahovski turnir se nadaljuje. Včeraj se je v kavarni »Jadran« nadaljeval preteklo nedeljo pričeti šahovski turnir in sta se bili dve bitki, in to med igralci Mariborskega šahovskega kluba ter Železničarji in med »Triglavom« ter »Napredkom«. Med prvima kluboma so bili doseženi naslednji rezultati: Favaj, MŠK.:Fišer, Ž. 1:0; Kukovec, MŠK.: Knecht, Ž. 1:0; Bien, MŠK.:Glavič, Ž. 1:0; Lobkov, MŠK.:Lorber, Ž. remis; Konič, MŠK.:Babič, Ž. 0:1; Kramer, MŠK.:Lukež, Ž. 1:0; Ostanek, MŠK.:Vidovič, Ž. 1:0; dočim je bila partija Strniša, MŠK.:Gobec, Ž. prekinjena in bo doigrana v teku tedna. Borba med »Triglavom« in »Napredkom« pa se je končala naslednje: Pergler, T.:Majcenovič, N. 1:0; Pušenjak, T.:Kotnik, N. 1:0; Jaut, T.:Lešnik, N. 0:1; Krefl, T.:Šavli, N. 0:1; Mahajnc, T.:Kuster, N. 0:1; Studnička, T.:Čretnik, N. 0:1; Arders, T.:Dobrija, N. 1:0; dočim je bila tudi tukaj partija Stojnšek T.:Gerzinič, N. prekinjena in se bo dokončala med tednom.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 1.4 stopinjo pod ničlo; minimalna temperatura je znašala 1.6 stopinje pod ničlo; barometer je kazal pri 14 stopinjah 743.5 reduciran na ničlo 741.8; relativna vlaga 86; vreme jasno in mirno

Iz društva stanovanjskih najemnikov. Seja upravnega odbora Društva stanovanjskih najemnikov bo jutri ob 19.30 uri v dvorani Nabavljalne zadruge na Rotovškem trgu.

Društvena potovanja po Sredozemskem morju. Za vsa tri potovanja po Sredozemskem morju z luksuznim parnikom »Kraljica Marija«, ki jih priredi Jugoslovanski Lloyd v mesecih julij, avgust in september, se dobe programi pri »Putniku« v Mariboru in Celju. Parobrod obišče Benetke, Dubrovnik, Kotor, Sparto, Kreta, Malto, Tunis, Ajaccio, Nizzo, Cairo, Rhodos, Jaffa, Istanbul, Atene, Beyrouth i. dr. »Putnik« daje vse informacije in sprejema prijave.

Družabni večer »Jadrana«. V soboto 18. marca priredi pevsko društvo »Jadran« v mali dvorani Narodnega doma družabni večer na čast Jožkom in Jožicam. Prijatelje, posebno Jožko in Jožice vabimo, da se udeležijo tega zabavnega večera. Začetek ob pol 20. uri. Odbor.

Tragična smrt upokojenega železničarja. Včeraj zjutraj so obvestile v hiši št. 25 v Aleksandrovi ulici v Studencih stanujoče stranke, da so našle v isti hiši stanujočega 66letnega upokojenega kovača državnih železniških delavnic Alojzija Poteša mrtvega, ležečega na postelji v njegovem stanovanju. Orožniki so ugotovili, da si je Poteš končal življenje s tem, da si je z britvijo prerezal žile na levi roki, nato pa izpil še precejšnjo količino ocatove kisline. Po ugotovitvi dejanskega stanja je bilo truplo prepeljano v mrtvašnico studentskega pokopališča. Poteš je izvršil obupno dejanje v veliki žalosti, ker ga je pred 7 tedni zaradi neprestanih družinskih preprirov zapustila njegova žena. Njen odhod mu je popolnoma razval živce. V soboto zvečer je še pri odhodu iz neke studentske gostilne izjavil svoji prijateljski družbi, da gre domov pisat testament, nakar ga si bo prerezal vrat. Znanci pa njegove izjave niso vzeli resno, ker bi mu sicer preprečili tragično dejanje.

Tragična smrt otroka. Pri posestniku Bajesiču v Kresnici pri Št. Ilju v Slov. goricah so pretekli četrtek obedovali fižol z redkvijo, s katerim se je pridno zalagal tudi 6letni domači sin Viktor. Med obedom pa je nenadoma zakričal in se jel daviti, ker mu je obtičal v grlo košček redkve. Domači so otroku takoj priskočili na pomoč, toda ves njihov trud je bil zaman. Deček je nekaj trenutkov nato izdihnil.

V hlevu se je obesil. V Gradišču nad Selnico ob Dravi so našli preteklo sredo zjutraj v živinskem hlevu obešenega 36letnega posestnikovega sina Ozvalda Kureja. Nesrečnež je večkrat pripovedoval, da si bo vzel življenje in je to namero tudi izvršil.

S stolom po glavi. V soboto zvečer so se stegli v neki mariborski gostilni vinjeni gosti. Pri tej priliki je udaril neki potnik 33letnega zidarja Mihaela Kovačiča s stolom tako močno po glavi, da je moral radi hude poškodbe iskati pomoči v tukajšnji bolnišnici.

Kino Unton. Radi ogromnega zanimanja se predvaja nepreklicno do vključno srede najuspela in največja veseloigra zvočnega filma »Paprika« s Frančiško Gaalovo in Paulom Hörbigerjem. Film, poln komike in temperamenta, izborne ogrske glasbe; posebno štirje »šlagerji« navdušujejo do vrhunca. Sledi prvovrstna opereta »Jaz podnevu, Ti ponoči« z Willy Fritschem in Käthe Nagy.

Grajski kino: Samo še do vključno torška vesela zabavna komedija: »Kaj naj priznam svojemu možu« (Žena v pijami). Renate Müller, Georg Aleksander. V sredo se začne dolgo pričakovani vefilm »Atlantida«. Monumentalno filmsko delo z Brigitto Helm in Gustavom Dieslom v glavni vlogi. Krazna veledrama po glasovitem romanu Pierre Benoitu. Vefilm, ki ima povsod, kjer se predvaja, največji uspeh.

Sejem za prašiče. Na sejem 10. t. m. so pripeljali 156 prašičev. Čeprav so cene prašičem poskočile, je bila kupčija prav dobra. Prodanih je bilo 114 prašičev. Cene so bile naslednje: mladi prašiči 7—9 tednov stari 100—130, 3 do 4 mesece stari 250—380, 5 do 7 mesece stari 450—500, 8 do 10 mesecev stari 550—580 in leto stari 800—1.200 Din; kg žive teže 7.50—8 Din, mrtve 10.50—12 Din.

Narodno gledališče

REPERTOAR:

Ponedeljek, 13. marca: Zaprtlo.
Torek, 14. marca: Zaprtlo.
Sreda, 15. marca ob 20. uri: »Grob neznanega vojaka« C.
Četrtek, 16. marca ob 20. uri: »Plesni koncert Pie in Pina Mlakarja«. Izven.
Mariborsko gledališče. Prva ponovitev Raynalove tragedije »Grob neznanega vojaka«, ki je preteklo soboto pred polnim gledališčem dosegla popoln uspeh, bo v sredo, 15. t. m. za red C.

Plesna umetnika Pia in Pino Mlakar, pri nas ter v tujini priznani umetniški par, plešeta pred svojim odhodom v Nemčijo v mariborskem gledališču v četrtek, 16. t. m. S svojimi nastopi v Ljubljani in v Zagrebu sta vzbudila občo pozornost ter je vsa kritika polna hvale o njima. Na mariborskem sporedu imata Bacha, Casello, Rimskega-Korsakova, Petyreka, Chopina, Rahmaninova, Prokofjeva in druge. Veljajo operne cene. Bloki ne veljajo.

Pri zapeki, krvnem prenapolnjenju trebuha, kongestijah, bolečinah kolknih živcev, bolečinah v kolku, zasopljenosti, hudem srčnem utripanju, migreni, šumenju v ušesih, omotici, pobitosti, povzročiti naravnega »Franz Josefova« grenčica izdatno izpraznjenje črevesa in osvoboditev od občutkov tesnobe. Mnogi zdravniki uporabljajo »Franz Josefovo« vodo tudi pri nadlogah klimakterialne dobe z največjim uspehom. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

Zahtevajte pri Vašem trgovcu vedno le

JAFFA pomaranče!
Engros zaloga Miloš Oset, Maribor

Zagoneten zločin. V Kobiljem je pretekli torek dopoldne našel posestnik Josip Kovač v neposredni bližini svoje hiše v Kobiljskem potoku posestnika Gregorja Mohorja mrtvega. O tem je takoj obvestil orožnike, ki so ugotovili, da je Mohorja nekdo pobil z nekim ostrim predmetom in vrgel nato truplo v potok. Zagoneten dogodek je bil javljen tudi mariborskemu okrožnemu sodišču, ki je uvedlo preiskavo.

Nenavadna poškodba izložbe. Ko je vozil v soboto opoldne šofer svečinskega avtobusa Matija Hüber s svojim vozilom po Aleksandrovi cesti, je zletel nenadoma izpod avtobusovega kolesa kot pest debel kamen z vso silo proti sosedni Guzeljnovi hiši in razbil veliko izložbeno šipo na lokalu g. Franca Lepoše. Šip je popolnoma uničena in znaša škoda okoli 1.500 Din. Krita je le deloma z zavarovalnino. Šoferja ne zadene na nezgodi nobena krivda, ker gre le za nesrečno raključje.

Nesreča pri delu. V soboto zjutraj se je med delom na tukajšnjem trgu nevarno vrezal z mesarskim nožem v levo roko 35letni mesar Franc Jemej iz Prepol. Prvo pomoč je poiskal v ambulanti mariborskih reševalcev, kjer je bil obvezan.

Poskušeni beg iz življenja. Včeraj zjutraj kmalu po 7. uri so bili klicani mariborski reševalci v Gregorčičevo ulico, kjer si je 28letni tkalski mojster Karel S. v samomorilnem namenu z lovskim nožem prerezal žile na levi roki. Obupanca so prepeljali z rešilnim avtomobilom v bolnišnico, kjer so ga zdravniki obdržali pri življenju.

Dve tatvini. V soboto dopoldne je izmaknil na Glavnem trgu v gneči pri neki mesarski stojnici neznan tat ge. Ani Černetičevi iz nakupovalne košare usnjeno ročno torbico, v kateri je imela okoli 410 Din denarja, 6 ključev in več računov ter drugih listin, glasečih se na njeno ime. — Iz hodnika stanovanja na Koroški cesti pa je dva dni poprej ukradel neznan dogoprstnež siru krojaškega mojstra gosp. Ivana Ločičnika usnjeno šolsko aktovko s šolskimi knjigami in zvezki, vse skupaj vredno nad 200 Din.

Epileptičen napad na ulici. Delavec Bogomir Nipič iz Nasipne ulice na Pobrežju je velik siromak, ker trpi na težki božjastnosti. Skoraj vsak teden enkrat dobi napad med potjo v mesto. Tudi v soboto dopoldne okrog 11. ure ga je sredi državnega mostu zgrabila božjast, da se je nezavesten zgrudil na tlak. Z rešilnim avtomobilom je bil prepeljan v bolnišnico.

Občni zbor trgovske samopomoči. Te dni je bil redni letni občni zbor trgovske samopomoči, edine tovrstne pomožne organizacije trgovstva v naši državi. Občni zbor je vodil predsednik g. Vilko Weigl in je iz njegovih poročil bilo razvidno, da je društvo v pretekli poslovni dobi lepo napredovalo. V preteklem letu je umrlo 8 članov, zavarovanih v prvi kategoriji, v drugi kategoriji pa 3. Posmrtnine so bile redno in točno izplačane, čeprav je uprava imela težkoče pri dvigavanju zneskov iz denarnega zavoda. Tudi je uprava zastavila vse svoje moči, da bi število članstva naraslo. Ob zaključku poslovnega leta je štela prva kategorija 487 članov, druga pa 230. Podporni sklad prve kategorije je znašal ob prispevku 75 Din za posameznika 36.525 Din, druge kategorije pa ob istem prispevku 17.250 Din. Rezervni sklad izkazuje 55.451 Din. Proračun izdatkov za letošnje poslovno leto je predviden na okroglo 17.000 Din. Pri volitvah je bil ponovno izvoljen za predsednika g. Vilko Weigl, za podpredsednika g. Karel Jančič, za namestnika pa g. Ivan Kvas; ves ostali odbor je ostal neizpremenjen. Za Celje je bil izvoljen odbor g. Alojz Drogenik, za Dravograd pa g. Alojz Remic. V nadzorni odbor so bili izvoljeni g. Klemenc, Kranjc in Weiler.

Obrtno gibanje v preteklem mesecu. V mesecu februarju so bile v obrtnem registru izbrisane naslednje obrti: Katarina Doblekarjeva, trgovina z mešanim blagom v Tattenbachovi ulici; Anton Wicher, mizar na Koroški cesti; Oto Poleg, mesar na Glavnem trgu; Ivan Götz, trgovina z mešanim blagom v Vrtni ulici; France Vrečko, trgovina z delikatesami na Aleksandrovi cesti in Karl Pirch, ključavničarstvo v Tomšičevi ulici. Vpisane pa so bile na novo: Stanko Klobučar, gostilna na Koroški cesti; Margareta Mlakerjeva, izdelovanje radioaparata v Orožnovi ulici; Zofija Roterjeva, modistinja v Frankopanovi ulici; Alfred Wicher, mizar na Koroški cesti; Cecilija Šumova, gostilna na Trgu svobode; Henrik Potrč, mesar na Glavnem trgu in France Vrečko, avtoizvošček v Smetanovi ulici.

Poljčane

Obešenec v zapuščenem rovu. Ko so v petek neki farti iz vasi Šega, občina Sv. Ana pri Hložah v tamkajšnjem zapuščenem premogokopu stikali za premogom, so našli na kraju kakih 20 m dolgega rova na vlažnih blatnih tleh mrtvega nekega moškega. O nenavadni najdbi je bilo takoj obveščeno tukajšnje orožništvo. Komisijoneli ogled je ugotovil, da se je reznavec pred več dnevi sam obesil. Okrog vratu je imel še zadržan hlačni pas, na katerega je bila privezana tanka vrstica, da se je lahko z njo obesil na strojni tram rova. Preperela in tanka vrstica pa se je pozneje utrgala. Neznane obešenca, ki je bil na videz star krog 45 let, ni nihče spoznal, čeprav je bilo pri ogledu zbranih veliko domačinov. V žepu sukne je imel še nekaj denarja. Na glavi

Arkadij Averčenko:

Daj mi poljubček!

Katja ima velike temne oči, nežna lica in majhna samovoljna usta, okrog katerih ji vedno igra napol skrit izraz nezadovoljstva. Velika in vitka je in se ziblje v bokih z vso koketnostjo svojih sedemnajstih let.

Katjin dan se začne nekako takole: Na vse zgodaj se prebudi mali Aleksej, po brca malo po svoji postelji in zakliče, kadar se vsega naveliča: »Katja! Pridi sem in mi daj poljubček!«

Katja se poslušno približa njegovi postelji, se skloni k njemu in brez najmanjšega občutka izpolni dolžnost, ki jo od nje zahteva, še vedno eno najlažjih od vsega dneva. Nato pohiti v kuhinjo, da pripravi Alekseju kašo iz mleka in zdroba. Med vrati jedilnice sreča gimnazijca Vladimirja, Aleksejevega starejšega brata. »Katja, sladka edina Katja...!« ji šepeče s skaljenim pogledom. »Povej mi, Katja, koliko velja prav za prav to blago za bluzo?«

Gimnazijec jo izprašuje vse to ne toliko iz trgovskega zanimanja, temveč da bi mogel potipati njeno bluzo in pri tem že stotič poizkusiti, da bi Katjo obtel in ji pokrli ohrav z vročimi poljubi.

Obmejni promet na severni meji. Pretekli mesec je prekoračilo našo severno mejo 8.783 oseb. Dopotovalo je 4448 oseb, in sicer 1601 Jugoslovčan, 2019 Avstrijec, 453 Čehoslovčan, 191 Nemcev in 184 drugih. Preko Maribora je dopotovalo 1376 Jugoslovčanov, 1617 Avstrijev, 404 Čehoslovčanov, 156 Nemcev in 129 drugih, skupno torej 3713 oseb. Preko Št. Ilje je dopotovalo 407 oseb, Cmureka 44, Dravograda 20, Prevalj 136, Radgone 108, Hodoša 14, in Labuda 6 oseb. V istem času je odpotovalo iz naše države 4315 oseb, in sicer: 1598 Jugoslovčanov, 1983 Avstrijev, 373 Čehoslovčanov, 175 Nemcev in 191 drugih. Preko Maribora je odpotovalo 1633 Avstrijev, 1342 Jugoslovčanov, 318 Čehoslovčanov, 142 Nemcev in 158 drugih; preko Št. Ilje 404, Cmureka 37, Dravograda 10, Prevalj 131, Radgone 114, Hodoša 15 in Labuda 10 oseb. V tranzitnem prometu je potovalo v preteklem mesecu 1861 oseb, in sicer: na progi Maribor—Rakek 400, Rakek—Maribor 396, Prevalje—Maribor 95, Maribor—Prevalje 146, Prevalje—Labud 400, in Labud—Prevalje 424. Največji promet v februarju je bil za Avstrijo, tranzitni pa za Italijo in Koroško.

Borza dela za inteligenčne poklice v Mariboru se priporoča delodajalcem za sledeča dela: inženjerjev (elektrotehnikov, kulturnih inženjerjev, gradbenih, letalskih, kemičnih in vseh vrst strojnih inženjerjev), zdravniških pomočnikov, prirediteljskih operacijskih sester, odvetniških koncipientov, domačih učiteljev(jic) ter vzgojiteljev(jic), inštruktorjev (za vse predmete), bančnih uradnikov, radiotelegrafistov, knjigovodij bilancistov, hoteljskih in vseh vrst tajnikov, tolmačev, trgovskih potnikov zastopnikov, blagajničark, ekonomov, oskrbnikov, trgovskih pomočnikov ter pisarniških moči vseh vrst. Priglaševalce prosimo za poslovni prispevek 1 Din (ozir. v znakah) za odgovor. — Borza dela za inteligenčne poklice ima svojo pisarno v palači Delavske zbornice, Sodna ulica 9/III, odprto vsak ponedeljek, sredo in soboto od 14. do 16. ure.

Spominjajte se CMD

je imel klobuk, oblečen je bil v črno sukno ter rjave dolge hlače, sicer pa bos. Okrog ustnic je bil že močno razjedeno od črvov, kar je dokaz, da je ležal v rovu že več časa. Vršijo se s strani pristojnih organov vsestranske poizvedbe, da se dožene identiteta nesrečnega samomorilca.

Sokolstvo

Občni zbor mariborske Sokolske župe je preložen na nedeljo 26. tm. Občni zbor bo ob 9. uri dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma.

Poziv vsem sokolskim edinicam. Uprava mariborske sokolske župe poziva vse edince, ki še niso poslale velike statistike in statistike šolske in vajeniške mladine, da to takoj store.

Katja pa je kakor led. Ubrani se ga in mu reče očitajoče: »Pustite to, mladi gospod, nima smisla. Saj vendar veste, da je to greh! Pojdite rajši v šolo...«

Vladimir, ki spozna, da mu nič drugega ne preostane, zadene globoko užaljen svojo torbo na rame in se odpravi z doma. Kmalu potem se pojavi na pragu njegov oče, hišni gospodar in hkrati Katjin predstojnik.

Oprezno se ozre na vse strani, nato pa se previdno primakne h Katji in šepeta z enim ušesom še vedno zunaj na hodniku: »Katja... pridi, daj mi hitro poljub!«

Položaj je brezupen. Katja se vda v neizogibno usodo. Ledene, nepremične in popolnoma odsotne oči ima uprte v kakršnokoli točko na zidu. Hišni gospodar bi prav z istim učinkom lahko poljubil peč ali pa rep sive mačke.

»Oh... ti ledeno bitje!« zamrmra z nejevoljo, ki jo je komaj zadrževal. »Katja... skoči mi hitro po cigarete!«

Katja, vesela, da se je naposled iznebila neprijetnega objema, hitro skoči po stopnicah. V veži pa kakor nalašč naleti na hišnika, ki jo objame z ognjem južnjaka, četudi je bil doma iz prav se verne gubernije Arhangelsk. Toda stvar ni kar tako; Katja se ga otepa kakor

Sport

Otvoritev nogometne sezone

ISSK Maribor : SK Železničar 6:5 (3:3)

Brez bučne reklame in tudi brez običajnih dolgotrajnih in najrazličnejših prognoz sta včeraj nastopila na igrišču ISSK Maribora lokalna nasprotnika po dolgem zimskem odmoru več ali manj oslajljena in z enakimi izgledi za zmago ali poraz.

Dočim je »Železničar« nastopil skoraj večinoma z znanimi igralci prejšnje sezone, je »Maribor« izpopolnil svoje vrste deloma iz rezerve. Nasprotnika sta nastopila v postavah:

Maribor: Mlekuš, Savo, Najžer, Kuhanja, Kirbiš, Bergant, Jurgec, Hreščak, Bertoncely, Borovka, Žolna.

Železničar: Jandi, Wagner, Bačnik, Frangeš II, Frangeš I, Glavič, Ronjak, Pavlin, Efferl, Golinar, Konrad.

»Maribor«, ki je včeraj nastopil prvič po zimski pavzi na igrišču, kljub zasluženi zmagi ni mogel pokazati lanske forme. Dočim so se nekateri kot posamezniki zelo odlikovali, so drugi kazali napake mnogo pod običajno formo. Čuvvar svetišča, Mlekuš, je bil kljub pomanjkanju treninga še precej siguren. V obrambi je Savo na tem mestu precej prekašal marljivega Najžerja. Krilska vrsta je bila defenzivno boljša kot pri podpiranju in držanju zveze z napadom. Najboljši mož v kvintetu je bil vsekakor Bertoncely, ki je poslal na nasprotnikova vrata serijo zelo nevarnih žog. Prav dober in neumoren je bil tudi Jurger na levem krilu, ki pa v Hreščaku ni imel pravega soigralca. Žolna na desnem krilu ni bil dovolj prodoren, isto se lahko tudi reče o njegovem partnerju Borovki.

Železničar se je pokazal zopet kot borbena moštvo. V celoti je treba reči, da je imel Železničar pri sestavi moštva srečno roko. Ožja obramba je delovala sigurno kot običajno, dasi se zdi, da je Bačnik vedno bolj nevaren igralec. V krilski vrsti je seveda duša Frangeš I, ki igra v splošnem zelo fair in požrtvovalno. V napadu je najbolj ugajal trio. Skrajno požrtvovalno je posebno proti koncu igral Paulin, dočim je moral Golinar zaradi prestopka fairnesse zapustiti igrišče. Ista usoda je doletela tudi Glaviča, ker je sodnika žalil. Moštvo je v celoti bolj borbena kot Mariborsko, vendar včeraj ta lastnost ni bila odločilnega pomena.

Sodil je g. Bizjak.

V predtekmi sta igrali rezervi ISSK Maribora in SK Železničarja 3:3 (2:2). Sodil je g. Vesnaver.

Lep uspeh mariborskega Rapida v Ljubljani. Rapid je včeraj nastopil v Ljubljani proti teamu Primorja, ki je bil ojačen z igralci bivše Svobode. Rapidova enajstotnica je bila po kritikah v ljubljanskih časnikih mnogo boljša od domačih in je zmago popolnoma zaslužila. Tekma se je končala z zmago Rapida v razmerju 5:2 (4:1).

Drugo kolo tekmovanja za državno nogometno prvenstvo.

Ljubljana: Primorje:Concordia 1:1 (0:0).

Zagreb: Hašk:BASK 3:0 (1:0).

Beograd: Jugoslavija:Gradjanski 2:0 (2:0).

Osijek: Slavije:BSK 2:0 (2:0).

Novi Sad: Vojvodina:Slavija (Sarajevo) 2:2 (0:0).

Ostale nogometne tekme.

Celje: Ilirija:SSK Celje 7:1 (5:1).

Gradec: Sturm:GAK 3:2 (1:1); Sport klub:Südbahn 5:0 (1:0).

Budimpešta: Ferenczvaros:Buda 6:1 (4:1); Bocskay:Hungaria 2:1.

Curich: Švica:Belgija 3:3 (3:1).

Državno prvenstvo v slalomu. JZSS je priredil včeraj pod Jelovcem tekmovanje za državno prvenstvo v slalomu. Praga je bila dolga približno 400 m z višinsko razliko 120 m. Tekmovalcev je bilo 48, ki so tekmovali v dveh tekih na isti progi. Rezultati obeh tekov skupaj so naslednji: 1. Frank Čarman (Tržič) 2:24.6, 2. Ciril Praček (Jesenice) 2:28, 3. F. Jalen (Celje) 2:28.6, 4. Katnik (Jesenice) 2:31.8, 5. Mešovšek (Celje) 2:33.2.

Zanimiva anketa.

Neki ameriški dnevnik je priredil anketo na vprašanja, kaj bi vzela kdo s seboj, če bi bil pregan na osamljen otok in bi smel vzeti s seboj samo tri stvari. Anglež bi vzela: »Times«, žogo za nogomet in zanko za lov na divje konje. Francoz: vložno knjižico, top in blagajno. Nemec: policijsko odjavo, program svoje politične stranke in policijsko prijavo. Amerikanec: igro bridge, kavčuk za žvečenje in Sinclairjeva dela. Škot: večni kalendar, hranilnik in povratno vozovnico. Rus iz SSSR: radio, meter rdečega blaga in bodečo žico. Avstrijec: pečeno piško, jabolčni zavitek in klavir. Italijan: Mussolinijevo sliko, 100 kilogramov makaronov in sliko Rima. Madžar: debrecinsko klobaso, papriko in priporočilo. Zamorec: tri cindre. Japonec: tri puške. Kitajec: tri rožna zrna. Jugoslovčan pa liter žganja, dekletje in kos prekajene svinjine.

Za ženo in sinom na drugi svet.

Iz Sremske Mitrovice poročajo, da je bil tamkaj pred dnevi pokopan 28letni občinski uradnik Arnold Kolognat. Pred 8 meseci mu je umrla žena, ki ji je pa 4 mesece pozneje sledil v grob še sinček-edineček. To je kolognata, ki je zašel zaradi bolezenskih in pogrebnih izdatkov za svoje tudi v težke finančne razmere, tako potrlo, da se je pred dnevi zaprl v svojo sobo in si pognal v prsa kroglo iz flobertovke. Nevarno ranjen je bil prepeljan v bolnišnico, kjer je pa zaradi nastalih komplikacij umrl in sledil dragima na oni svet.

jimi prsti, pogleda tu pa tam po steni in — vzdihne...

»No, če torej tako tu sediš...« reče naposled mati užaljeno, »kakor kakšen les, potem je pač vseeno, če takoj zopet grem.«

»Da, le pojdi, mati,« reče Katja, še vedno vzdihujoč, »le pojdi...«

In mati gre.

Pozno zvečer pa sedi v Katjini sobici trgovski pomočnik Vasja. Edini človek, ki je ne poljublja. Pobožno čita svoj časopis, si snaži nohte, popravi semtertja samoveznico, potegne previdno s konci prstov po plavih, namazanih kodrih in se naposled loti večerje, pri kateri popravi naravnost pravljicne množne mrzlih pastet, kotletov in raznih drugih jedi...

Katja se smuka po prstih okrog njega kakor mlada mačka, ki se rada igra, se nežno nasloni z licem na njegovo lice, ga boža po laseh in potegne v hipnem navalu občutkov nenadoma njegovo veliko belo, po dobrem toaletnem milu dišečo roko k sebi, najprej na prsi, potem k ustnicam in jo mrmrajoč nerazumljive glasove, pokriva z vročimi, strastnimi poljubi...

Trgovski pomočnik Vasja čita tudi po večerji svoj časopis mirno napred...

Rudyard Kipling:

Milijonar in njegov sin

(Iz angleščine prevedel Josip Poljanec.)

»Ni bilo dobro prešteto,« je dejal le-
ta, »sin opečen sem na vseh krajih in
koncilij.«

Debele roke so mu bile otekle in pol-
ne škrlatasto belih marog.

»Nekateri ljudje pač najdejo take kra-
je na morju, kjer so rdeče jagode,« je
dejal Dan in gledal mesec, ki je prav-
kar izšel; »tudi, ako bi ne vem kaj sto-
rili, jih najdejo, kakor vse kaže.«

»Drugi,« je odvrnil stric Salters, »pa
v lenobi jedo mast s kopnega in zasmeh-
ujejo lastne sorodnike.«

»Naprej! Naprej!« je zaklical neki glas
s sprednjega dela ladje, katerega Har-
vey še ni slišal. Na ta klic so se podali
Disko Troop, Tom Platt, Dolgi Jack in
Salters na sprednji del ladje. Mali Pen
se je sklonil nad svoje štirikotno veliko
vreteno in je razmotaval vrvice za ri-
be. Manuel je legel na palubo, kakor je
bil dolg in širok, Dan pa se je spustil
v notranji prostor ladje, kjer ga je Har-
vey slišal, kako je tolkel s kladivom po
sodih.

»Po sol sem šel,« je dejal, ko se je vr-
nil. »Kakor hitro povečerjamo, pričnemo
trebiti ribe. Ti se postaviš k tateju. Tom
Platt in tatej spravljata skupaj robo, jih
boš že slišal, kako se pregovarjata. Mi
smo druga polovica, ti pa jaz in Ma-
nuel in Pen — mladina in cvet naše
ladje.«

»Kaj pa za to?« je dejal Harvey. »La-
čen sem.«

»Takoj bodo gotovi! Nocoj dobro diši.
Tatej vedno vzame dobrega kuharja na
ladjo, kadar ima brata pri sebi. Dober
lov imamo danes, jelte?« In pokazal je
na obore, visoko nakopičene s trsko.
»Kako globoko je bilo morje, kjer si bil,
Manuel?«

»Petindvajset sežnjev,« je odvrnil Por-
tugalec zaspano. »Ribe dobro in hitro
prijemajo. Neki dan ti pokažem, Har-
vey.«

Mesec je vzplaval po mirnem morju,
preden so se starejši mornarji vrnili na
zadnji del ladje. Kuharju ni bilo treba za-
klicati: »Druga polovica!« Dan in Ma-
nuel sta prihitela skozi lino k mizi še
preden si je Tom Platt, poslednji in naj-
bolj opreznih izmed starejših, z gornjo
platjo roke obrisal usta. Harvey je pri-
šel za Penom in je sedel za mizo pred
kositerno ponev z jeziki trske in zipo,
med katerimi so bili pomešani kosci svi-
njine in praženega krompirja; pred njim
je bil še hlebec vročega kruha in črna,
jako močna kava. Dasi so bili lačni, so
čakali, da je Pen odmolil kratko molit-
vo. Nato so tiho hlastali, dokler se ni
Dan oddehnil nad kositerno čašo in vpra-
šal Harveya, kako se počuti.

»Pošteno sem se nabasal, vendar je

prav še za en kos prostora.«

Kuhar je bil orjaški, popolnoma črn
zamorec, prav malo podoben zamorcem,
na katere je bil Harvey nameril, ker ni
govoril, ampak se je zadovoljil s tem,
da se je hahljal in fante nemo vzpod-
bujal, naj jedo.

»Vidiš, Harvey, je dejal Dan in bobnal
z vilicami po mizi, »prav tako je, ka-
kor sem rekel, Mladi in zali možaki —
kakor jaz pa Penoy in ti pa Manuel —
smo druga polovica in jemo potem, ko
so oni pojedli. Stari gadje so ti možaki
in bedni, dolgočasni, in njihovim želod-
cem je treba najprej ustreči; zaradi te-
ga pridejo prvi na vrsto, kar pa ne za-
služijo. Ali ni res, doktore?«

Kuhar je prikimal.

»Ali ne zna govoriti?«

»Toliko, da se prerije naprej. Vem pa,
da ne govori dosti o ničemer. Njegov
materni jezik je zelo čuden. Doma je iz
notranjih krajev pri Rtu Breton, kjer go-
voro kmetje prav po domače škotsko.
Tam okrog mrgoli črncev, ki so se za-
teklji tja med našo vojsko; govore, ka-
kor kmetje — prav čudno.«

»To ni škotski jezik,« je dejal Pen.

»Keltski je. Tako sem bral v knjigah.«

»Pen silno mnogo bere. Kar pove, je
večji del iz knjig — razen, kadar pride
do tega, da šteje ribe — e?«

»Ali tvoj oče kar pusti, da napovedo,
koliko so ujeli rib, ne da bi se prepričal,
če je res, kar napovedo,« je vprašal
Harvey.

»Ei, da. Kaj pa bi bilo s človeškimi

možgani, če bi človek lagal za nekoliko
starih trsk?«

»Nekoč je bil mornar, ki je lagal, ko-
liko je ujel rib,« je Manuel segel v be-
sedo. »Lagal je vsak dan. Vselej je na-
povedal pet, deset, petindvajset rib več
kot jih je ujel.«

»Kje je bilo to?« je vprašal Dan. »Ni
bil eden naših ljudi.«

»Francoz iz Anguila.«

»Ej! Tisti Francoz je iz zapadne obale
prav nič ne štejejo. Ako naletiš na nji-
hov mehki trnek, Harvey, boš že videl,
zakaj,« je dejal Dan s strašnim prezir-
kom.

»Vedno več in nikdar manj,

Kedar pridemo jih trebit, bodi!«
je zapel Dolgi Jack skozi lino in druga
polovica se je neutegoma vzdignila.

Sence jambor in vrvi s stoječim ja-
drom so se zibale v mesečini po dvi-
gajoči se palubi semintja. Kopica rib na
zadnjem delu ladje se je lesketala kakor
kup raztaljenega srebra. V notranjem de-
lu ladje je bil ropot in topot; tam sta se
Dulo Troop in Tom Platt sukala med so-
di za sol. Dan je podal Harveyju vile in
ga odvedel do notranjega konca prepro-
ste mize, kjer je stric Salters že nepotrp-
e žljivo bobnal z noževim ročajem po mizi.
Kad slane vode mu je ležala pred noga-
mi.

Podajal jih boš tateju in Tomu Platta
skozi lino, ampak pazi, da ti stric Salters
očesa ne iztakne,« je dejal Dan in se spu-
stil v notranjost ladje. »Jaz bom podajal
spodaj sol.«

(Dalje prihodnjic.)

Ženski demonizem

Bistveni vzroki demonizma.

Žensk s satanskimi lastnostmi je bilo
vedno dovolj. One so celo tok zgodovine
obračale in zaustavljale. Dandanašnji
pa jih je še veliko več, samo da ni njih
početje več tako usodno za njih okolico
kakor za nje same.

Kaj je to, demonska ženska? Ali ne
nagiba vsaka ženska malo k satanizmu?
Kako bi mogli pokazati psiho ženske, ko
bi hoteli brez strahu, da pretiravamo ali
da govorimo neresnico, opisati osnovne
lastnosti satanske ženske, ki jih je dan-
danes vedno več? Vsa ta vprašanja ob-
segajo samo eno: vprašanje satanske
ženske.

Kakor se zavedamo vsega tistega, kar
daje ženski pravico, da govori o sebi
kakor o bitju, ki je enako moškemu in ki
je po nečem celo nad njim, se moramo
vendar dotekniti, sicer na rahlo, nekate-
rih dejstev, ki kažejo, da satanska žen-
ska ne živi samo v domišljiji romanopis-
cev. To vse je treba takoj povedati, da

bi nam ne mogel kdo očitati, da izvirajo
te vrstice če že ne iz mržnje, pa vsaj iz
zlobnosti. Toda satanizem ženske je dej-
stvo, ki ga je treba pojasniti, zakaj kdor
vse razume, tudi vse oprosti.

Najprej pa je treba poudariti tisto
osnovno karakterizacijo ženske, to je
preziranje vseh njenih želja in zahtev, ki
jih je v toku stoletij skrivala v svoji no-
tranjosti, ker je morala tako dolgo robo-
vati možu. Zato stremi ženska z vsem
svojim bitjem, in sicer podzvedno k
osvobojevanju. In smisel tega osvobojevanja
je v tem, da se lahko zaupa pravemu
moškemu. Pravi moški pa je po najglo-
bokejšem prepričanju ženske neotesan,
sirov in celo kriminalen tip. A ženski sa-
tanizem tiči prav v tem, da ona obožuje
moške sirovih strasti in da je njeno bi-
stvo večkrat odprto vsem mogočim eks-
cesom ljubezni.

Treba se je samo spomniti različnih
velikih procesov (Landru, Čaruga) in pu-
blike, ki jih je spremljala. Tu ste lahko
videli veliko število dam, ki niso prišle
toliko iz gole radovednosti, ampak iz po-

trebe, da bi doživele nekaj, kar ni vsak-
danje, nekaj, kar bi dalo hrane njihovim
ženskosti. In one bi, ko bi one odlo-
čale, glasovale, da se krivec izpusti, ne
kakor nedolžan, ampak prav zato, ker
je poseebjen njihov ideal: nebrzdan
moški in pustolovec.

Ni takšnega pustolovca, ki bi ne bil
milijonec te velike skupine žensk s satan-
skimi apetiti.

Če hočemo biti pravični, moramo po-
udariti, da so ti pojavi demonizma v
psihici naše žene le redke izjeme, v večjih
centrih pa so vse bolj pogosti. Vzrok te-
ga je ta, ker je novi način življenja pri-
nesel strašno zmedo v vse razmere in
ker za svobodo, ki so jo jele ženske ko-
maj uživati, niso dovolj pripravljene.

One ne morejo svojih čustev reguli-
rati v kontrolo razuma, a mimo tega no-
vi odnosi med moškim in žensko še
niso odkritosrčni, iskreni, kar vse pod-
žiga žensko zatiranost, ki zahteva osvo-
bojenje za vsako ceno.

Demonsko žensko priganja v vsem
njemem početju strahovita potreba, da se

otrese vsakdanjosti, ki jo tlačijo kakor
mora. Lahko se celo reče, da večina
žensk nagiba k demonizmu, česar se se-
veda one same ne zavedajo.

Omenili smo samo javne manifestaci-
je ženskega satanizma, ne da bi se ho-
teli dotikati vseli čudes in soblazni, ki
jo poznajo psihoanaliza in anali sodne
medicinske.

Toda upamo, da bo ženska psiha
ozdravela, kakor hitro bodo odnosi
med moškim in žensko bolj zdravi. Do-
lej se je pa treba sprijazniti z resnico...

Kako se tihotapijo diamanti.

Nekemu tihotapcu v Mamakoji v Južni
Ameriki se je posrečilo nedavno z nena-
vadnim trikom pretihotapiti dragocene
kamne. Tihotapec je namreč dragocene
diamante pomešal med hrano svojega
psa, ki jih je nato hlastno požrl. Pri tele-
sni preiskavi uradni organi pri tihotapu
niso ničesar našli, za psa pa se niso niti
zmenili. Ko pa je tihotapec prispel na
svoj cilj, je ustrelil psa in iz njegovega
driba odstranil pretihotapljene diamante.

Mali oglasi

Prodaj

NOVA, MEHKA SPALNICA,
iz mahagonijevega lesa, po-
barvana, za Din 2000.— na
prodaj. Proda se tudi polovi-
ca spalnice. Mizarstvo, Mi-
klošičeva ulica 6. 877

HIŠA,
dvodružinska, v Mariboru, z
vrtom, vodovodom, električ-
no lučjo po ugodni ceni na
prodaj. Naslov v upravi »Ve-
černika«. 843

Stanovanje

SOBO IN KUHINJO
oddam mirni in poštenu stran-
ki, Dravska ulica 10, I., soba
11. 874

DVOSOBNO STANOVANJE
s kabinetom v Sodni ulici, le-
po in solčno v tretjem nad-
stropju, zamenja za večje tri-
sobno v centru mesta. Na-
slov v upravi »Večernika«. 903

Spomnite se CMD!

VEČJE, DVOSOBNO ALI
TRISOBNO STANOVANJE
iščem s 1. aprilom. Naslov v
upravi »Večernika«. 902

STANOVANJE,
soba in kuhinja, išče mirna
stranka brez otrok v sredini
mesta ali proti Krčevini. Na-
slov v upravi »Večernika«. 901

Soba odda

ODDAM TAKOJ SOBO
z vrtom. Koroška cesta 106.
880

DVA GOSPODA
še sprejmeta na vso oskrbo
po nizki ceni. Mlinska ul. 31.
Maribor. 876

Službo išče

ZANESLJIVO, DELOVNO
DEKLE
išče čez dan mesto v gospo-
dinstvu. Naslov v upravi.
873

Posojilo

KDO POSODI Din 500.—
proti sigurnemu jamstvu in
dobrim obrestim? Ponudbe
pod »Nujno za semena« na
upravo Večernika. 905

DIN 500.— DO 1000.—
posojila iščem proti obrestim
in vknjižbo na nezadolženo
posestvo. Naslov pove uprava
Večernika. 904

Oblastveno dovoljena

razprodaja

od 3. marca 1933 dalje.

Radi opustitve trgovine se bo prodajalo
blago po globoko znižanih cenah.
Ne opustite radi tega prilike za nabavo naj-
cenejšega blaga v moji bogato sortirani zalogi

Prodajalo se bo kangarn za gospode
angleškega in češkega izvora, lepi deseni
za športne obleke, blago za trenchcoate,
blago za damske obleke vseh vrst: crepe
de chine, crepe satin, crepe faile, vzor-
časta svila, bombažno in končeno sukno
za domače obleke, različna konfekcija za
gospode, približno 200 vrst krzna, frenge,
zephyre, popeline za perilo in drugi raz-
lični predmeti.

Kot plačilo se bodo sprejemale tudi hra-
nilne knjižice. Dosedanjim odjemalcem se
bo izplačilo izjemoma dovolilo v obrokih.

Popust 20-50%

L. Ornik, Maribor

trgovec
Koroška cesta št. 9

Damei
Kako se boš te spom-
mladi oblekle?
Velika izbira
MODNIH LISTOV
v knjigarni
Tiskovne zadruga
Maribor, Aleksandrova c. 13

VELEZANIMIVI ROMAN
**PROKLETSTVO
LJUBEZNI**
DOBITE TUDI V UPRAVI »JUTRA IN VEČERNIKA«
MARIBOR, GOSPOSKA UL. 11
CENA ZA OBA DELA 35 DIN